

Küçük dairede büyük cihad

Başkasına nasihat etmek kolay. Başkasının yapacağı, yahut yapması

gerekli işler hakkında ahkâm kesmek de kolay.

Kezâ, muhalif tarafa karşı cephe bir mücadelesi içine girmek, hem kolay, hem gayet zevkli bir iş, meşguliyet.

İşin en zor ve nefse en ağır geleni ise, kişinin kendisiyle uğraşmasıdır. Öncelikle, aslî vazifelerine dikkat etmesi, sorumlu olduğu işleri bihakkın yapmaya gayret etmesidir.

Bu, aslında kişinin “Âlem-i asgârında mükellef olduğu cihad-ı ekber”dir. Yani, meşhûr Bedir Harbi’nden sonra, Fahr-ı Âlem’in (asm) dikkat çekmiş olduğu o büyük cihad...

* * *

Bu zamanın tuhaf bir hastalığı, dar dairedeki pek mühim işleri geri plâna iterek, kafayı geniş dünya hadiselerine takmaktır. Bir başka ifade ile, kişinin üzerine farz olan vazifeleri küçümseyip ihmal ederek, geniş ummanlara dalması ve ileriye doğru kulaç ata ata tiknefes olup nihayet boğulmasıdır.

Burada kast ettiğimiz boğulmalara, yahut boğucu hallere düşenlerin elim vaziyetini tarif eden Üstad Bediüzzaman, şu veciz ifadelerle bizleri ikaz ediyor: “Bu zamanda ciddî alâkadarâne küre-i arzdaki boğuşmalara merak edip bakanlar, dikkat edenler, maddî ve mânevî pekçok zararları vardır: Ya aklını dağıtır, mânevî bir dîvâne olur; ya kalbini dağıtır, mânevî bir dinsiz olur; ya fikrini dağıtır, mânevî bir ecnebî olur.” (Hizmet Rehberi, s. 260)

* * *

İnsanın, dünyada ve kâinatta cereyan eden her hadise ile bir şekilde alâkadarlığı vardır. Fakat, bu alâkadarlığın sıralama ve derecelendirme şekli fevkalâde önemlidir. Sıralamada yapılacak bir değişiklik, kişiyi yukarıda ifade edildiği gibi, divaneliğe, hatta helâke kadar götürebiliyor.

Tehlikelerden emin olabilmek için, bilhassa “Meyve’nin Dördüncü Meselesi”nde gayet veciz şekilde izah edildiği gibi, ehemmiyet sıralaması “dar daire”den başlıyor: Kalp ve beden dairesi, hane dairesi, mahalle-şehir dairesi, vesaire...

Küçüklük ve büyüklük bu noktada “ters orantılı” halinde. Yani, daire küçüldükçe vazife ile mesuliyet derecesi büyümekte; daire büyüldükçe, görev ve sorumluluk derecesi azalmakta, küçülmekte.

* * *

Tehlike arz eden bir başka nokta da şudur: Geniş daireli afakî konulara dalıp giden, aklını-fikrini geniş dairelerde yoran bazı kimseler, zamanla “Kalp ve beden dairesi”ne kâinatı sığdıran îmânî dersleri bile küçümsemeye başlıyorlar.

Meselâ, Nur Külliyyatı ile yapılan bu meyandaki bir muazzam hizmeti “dört duvar arasında hapsedilmiş” gibi görüp göstererek, kendilerinin tam da o boşucu dalgaların seyrine kaptırıyorlar. Doğrusu, gaflet deryasına dalarak kendilerine yazık ediyorlar.

Zira, en dar daireden başlayarak herkese imanî dersler veren Nur Külliyyâtı, hakikatte bir bahçe misâlidir; her bünyeye uygun çeşit çeşit nûrânî meyveler verir. Bir mektep, bir medrese gibidir; her mizaca, her zekâvete hitab edecek kelâmı bahşeder. Bir eczahane, bir şifâhanedir; her nabza uygun ilâci, şerbeti sunar.

Hülâsa, ilimlerin harmanıdır, duyguların dermanıdır, bir tefekkür ummanıdır, okunan ve mütalâa edilen Nur Külliyyâtı...

Kâinata sığmayan Cenâb-ı Hakk’ı insanın kalbine sığdıran bu hakikatli eserleri bol bol okuyarak “küçük dairede büyük cihad”ı inşaallah âhir ömre kadar sürdürebilmek duâ ve niyâzıyla...